

برندگان و بازندگان دیدار اردوغان و پوتین مسکومیانجگر آشتی آنکارا و دمشق می‌شود

عبدالباری عطوان*: زمانی که ولادیمیر پوتین سه‌شنبه در کنفرانس مطبوعاتی مشترکی در سن‌پترزبورگ اعلام کرد «اهداف روسیه و ترکیه در سوریه یکسان است» و میهمان ترکیه‌ای‌اش، رجب طیب اردوغان در پاسخ به او گفت «فصلی تازه در روابط بین ۲ کشور باز خواهیم کرد و طرفین در حل عیدیه‌ای از مشکلات منطقه سهم خواهند بود
آدر اشاره به سوریه!». این بدان معناست که آشتی بین این دو کشور تقریبا تکمیل شده یا در آستانه تکمیل شدن است و تغییری چشمگیر و چه‌بسا بنیادی طی هفته‌ها و ماه‌های آینده بر روابط آمریکا و ترکیه سایه خواهد انداخت. «دو کلمه رمز» که به این اتفاق بزرگ منجر شد، نخست: فتح‌الله گولن و کودتای نظامی‌اش و دوم عذرخواهی روشن و صریح ترکیه بود که رئیس‌جمهوری آن طی پیامی از همتای روسش انجام داد. پس از این «عذرخواهی»، تحول سیاسی و احساسی چشمگیری آن هم در زمان بسیار مناسبی ایجاد شد و این تحول زمانی تقویت شد که پوتین یکی از نخستین کسانی شد که با وی تماس تلفنی برقرار کرد تا از سلامتی‌اش اطمینان حاصل کند و به وی شکست کودتای نظامی را تبریک بگوید. اردوغان در توصیف این تماس تلفنی گفت که آن «وی را همچون مسؤولان و ملت ترکیه اسیر خود کرد». وی همچنین بارها ولادیمیر را «دوست» خطاب کرد و رهبران آمریکا و اروپا حتی همپیمانان عرب را مورد سرزنش قرار داد چرا که آنها به این اقدام مشابه مبادرت نکردند. کودتای فتح‌الله گولن، صرف‌نظر از اینکه واقعی بود یا غیر واقعی، در زمانی مناسب برای وقوع انقلابی بزرگ در موضع اردوغان رخ داد و به وی فرصت داد سیاست‌هایش در پرونده‌های عیدیه‌ای که بازرترین آنها روابطش با اروپا و آمریکا، بویژه بحران سوریه و گشایش کلی و بدون محدودیت به سوی «همسایه» روسی است، مورد ارزشیابی قرار دهد. ۳ بحران اصلی فراروی اردوغان و حکومتش در برهه کنونی وجود دارد: نخستین مورد، بحران مرتب کردن اوضاع امنیتی و نظامی داخلی و عملیات پاکسازی ریشهای در ارتش و نهادهای امنیتی است به گونه‌ای که قدرت حزب حاکم را به طور کامل و نیز مشتاق آهنبین بر کشور را تقویت کند، دومین چالش بحران اقتصادی است که در نتیجه تیرگی روابط تجاری با روسیه و اروپا به وجود آمد و سومین بحران پرونده تروریسم و انفجارهای آن در عمق ترکیه چه توسط گروه تروریستی داعش و چه توسط شورشیان کرد و نقش آنها در بی‌ثباتی و ناامنی کشور و بازتاب همه اینها بر اقتصاد کشور و رشد آن است. برای ما دشوار و زود است که درباره آنچه این دو شخص یعنی پوتین و اردوغان از توافق‌ها و تفاهم‌ها درباره نحوه حل و فصل بحران سوریه به آن دست یافته‌اند، گمانه‌زنی کنیم، نه ما و نه دیگران در نشست خصوصی ۲ رئیس‌جمهور که به مدت ۲ ساعت پشت درهای بسته پیش از آنکه اعضای ۲ هیات رسمی به آنها پیوستند، حضور نداشتیم وی آنچه می‌توان از طریق خوانش سطرهای سخنان‌شان در کنفرانس خبری مشترک برداشت کرد، بویژه آنچه را پوتین گفت، ما کلمه به کلمه نقل می‌کنیم: «دو رئیس‌جمهور بر عزم خود برای دستیابی به تفاهمی مشترک برای حل و فصل (بحران) در سوریه تأکید کردند». وی افزود: «ما متقدیم دستیابی به تحولات دموکراتیک از طریق شیوه‌های دموکراتیک ممکن است» یعنی اینکه هیچ جایگزینی برای گزینه نظامی نیست. وی خاطر نشان کرد: «برنامه‌هایی برای برگزاری دیداری جداگانه با مشارکت وزیران خارجه هر دو کشور و نمایندگان دستگاه‌های اطلاعاتی برای بحث و گفت‌وگو وجود دارد». وجود حالتی از «بی‌تفاوتی» شبکه‌های تلویزیونی سعودی نسبت به خبر سفر اردوغان به روسیه نیز قابل توجه است. شخصا اگر من به جای معارضان سوری و بویژه «هیات‌ریاض» و «اتلاف ملی سوریه» بودم، احساس نگرانی می‌کردم و این بهره‌ام اظهارات انس العبد، رئیس این ائتلاف است که گفت: تضمین‌هایی از همیمانان ترک دریافت کرده است مبنی بر اینکه موضع آنها درقبال بحران سوریه هرگز در پی همکاری ترکیه و روسیه، تغییر نمی‌کند. سفر اردوغان به مسکو تمام برگه‌ها بویژه درباره بحران سوریه را بر هم می‌زند و ممکن است آمریکا و ناتو از اردوگاه دوستان ترکیه به اردوگاه دشمنان منتقل شوند و همچنین کاتال‌های گفت‌وگو بین آنکارا و دمشق با میانجیگری روسیه را باز کند.

✽تخلیلگر برجسته جهان عرب

دیدار رجب طیب اردوغان با ولادیمیر پوتین در سنت‌پترزبورگ، بسیاری از سران غربی را به صرافت انداخته که ترکیه در حال چرخشی تاریخی به سوی شرق است.

در این دیدار که نقطه عطف آن قدردانی اردوغان از پوتین به زبان روسی بود، رئیس‌جمهور ترکیه همچنین از گفت‌وگوهای گسترده دوجانبه درباره پرونده سوریه سخن گفت: «معتمد گفت‌وگوها درباره بحران سوریه به ما کمک خواهد کرد تا بر این بحران غلبه کنیم».

اردوغان همچنین سعی کرد همکاری بین ترکیه و روسیه را رمز سهمیم کردن روسیه در حل عدید مشکلات خاورمیانه برشمرد، حال آنکه روس‌ها پیش از آن در سوریه و عراق و لبنان، همکاری راهبردی عملی با ایران و دولت کشورهای یادشده‌داشتند.

اما آنچه حرف‌های این بار اردوغان را از سطح شعار بالا می‌برد شکننده شدن وضعیت امنیتی و نظامی حکومت تحت رهبری او در ترکیه و نیازی است که در مقابل تهدیدهای جدید آمریکایی – اروپایی به یک حامی قدرتمند جهانی دارد، اعزاز هیات «نظامی – امنیتی» ترکیه همراه با رئیس‌جمهور و وزیر خارجه این کشور به روسیه برای دستیابی ۲ طرف به ساز و کار مستحکم در قبال سوریه از زوایای مختلف تامل‌برانگیز است. اگرچه اردوغان پیش از عزیمت به سنت‌پترزبورگ بار دیگر ادعاهای پیش از کودتا درباره کناره‌گیری بشار اسد از قدرت را تکرار کرده بود اما به نظر می‌رسد این بار ادعاهای او درباره همسایه جنوبی، همانند عملیات ناکام اخیر تروریست‌های مورد حمایتش در حلب، از سطح راهبردی به حربه‌ای تاکتیکی برای امتیاز گرفتن از روس‌ها در روند صلح نهایی منطقه نزول کرده است. بویژه که اردوغان بخوبی می‌داند غرب بویژه آمریکا تصمیم خود را درباره بشار اسد گرفته و در حقیقت چاره‌ای ندارد جز اینکه او را به عنوان حاکم منتخب قانونی نظام دمشق پذیرفته و دیگر از سرنگونی‌اش صحبتی به میان نیآورد. از طرف دیگر رجب پاشا که خود را یک‌شبه پادشاه‌نوعثمانی تصور می‌کند، نمی‌خواهد با چرخش از مواضع ۵ سال اخیرش علیه سوریه و اسد، خود را نزد حامیان داخلی بی‌اعتبار کند و در عین حال با بالا نگاه داشتن پرچم جنگ زرگری علیه اسد، لشکر تروریست‌های سلفی و داعشی را که از سراسر دنیا، از چین تا قفقاز و عربستان و از اروپا تا شمال آفریقا در ترکیه گرد آورده به عنوان

یک نیروی محافظ غیررسمی برای خود حفظ کند. اما از آنجا که همکاری‌های گسترده ترکیه و روسیه در بخش‌های اقتصادی و انرژی و تبادل اطلاعات امنیتی نیازمند مجموعه اقدامات سیاسی و نظامی و هماهنگی در بخش‌های دیگر و بویژه مواضع انعطاف‌پذیر و عملگرایانه به دور از سرسختی به منظور هماهنگی بیشتر در سیاست خارجی کاخ‌های کرملین و اکسارای است، اردوغان مجبور است دکور تکفیری خود را حتی به صورت جزئی هم که شده تغییر دهد. غیرعلنی بودن بخش اعظم مذاکرات دیروز پوتین و اردوغان بر سر سوریه در کاخ کنستانتین نشان می‌دهد پشت پرده مسکو و آنکارا در حال رسیدن به توافقات عملی برای پایان دادن به بحران سوریه هستند حتی اگر در وترین دیپلماسی اردوغانی ظاهرا تغییر مواضع آنچنانی روی نداده باشد. به گزارش تسنیم، «لیونید سوکیتین» کارشناس و تحلیلگر مسائل سیاسی روسیه در این‌باره معتقد است که احتمال دارد مواضع روسیه در قبال بشار اسد تا حدودی تغییر کند، همانطور که این تغییر موضع از سوی واشگتن نیز مشاهده شد و اکنون دیگر مانند قبل برکناری بشار اسد را به عنوان پیش‌شرط مرحله انتقالی مطرح نمی‌کند. اما «وز جان تکت» سردبیر روزنامه و شبکه «خبر ترک» مخالف اولویت داشتن مسئله سوریه در بازسازی روابط ترکیه و سوریه است و شرط اول را اصلاح روابط اقتصادی ۲ کشور و همچنین امنیت ملی ترکیه یعنی تحرکات یگان‌های گرد در مرزهای مشترک با سوریه و در شهرهای مختلف ترکیه از جمله استانبول می‌داند. در عین حال می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که

وزیر خارجه دولت آنکارا: غرب ترکیه را از دست می‌دهد

اردوغان از سوریه دست می‌کشد؟

یک نیروی محافظ غیررسمی برای خود حفظ کند. اما از آنجا که همکاری‌های گسترده ترکیه و روسیه در بخش‌های اقتصادی و انرژی و تبادل

اطلاعات امنیتی نیازمند مجموعه اقدامات سیاسی و نظامی و هماهنگی در بخش‌های دیگر و بویژه مواضع انعطاف‌پذیر و عملگرایانه به دور از سرسختی به منظور هماهنگی بیشتر در سیاست خارجی کاخ‌های کرملین و اکسارای است، اردوغان مجبور است دکور تکفیری خود را حتی به صورت جزئی هم که شده تغییر دهد. غیرعلنی بودن بخش اعظم مذاکرات دیروز پوتین و اردوغان بر سر سوریه در کاخ کنستانتین نشان می‌دهد پشت پرده مسکو و آنکارا در حال رسیدن به توافقات عملی برای پایان دادن به بحران سوریه هستند حتی اگر در وترین دیپلماسی اردوغانی ظاهرا تغییر مواضع آنچنانی روی نداده باشد. به گزارش تسنیم، «لیونید سوکیتین» کارشناس و تحلیلگر مسائل سیاسی روسیه در این‌باره معتقد است که احتمال دارد مواضع روسیه در قبال بشار اسد تا حدودی تغییر کند، همانطور که این تغییر موضع از سوی واشگتن نیز مشاهده شد و اکنون دیگر مانند قبل برکناری بشار اسد را به عنوان پیش‌شرط مرحله انتقالی مطرح نمی‌کند. اما «وز جان تکت» سردبیر روزنامه و شبکه «خبر ترک» مخالف اولویت داشتن مسئله سوریه در بازسازی روابط ترکیه و سوریه است و شرط اول را اصلاح روابط اقتصادی ۲ کشور و همچنین امنیت ملی ترکیه یعنی تحرکات یگان‌های گرد در مرزهای مشترک با سوریه و در شهرهای مختلف ترکیه از جمله استانبول می‌داند. در عین حال می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که

این دیدار مهم در کاخ قرن هجدهمی کنستانتین در حومه سنت‌پترزبورگ که مقر ریاست‌جمهوری در پایتخت دوم روسیه محسوب می‌شود، حاضر بودند. نتیجه مستقیم این دیدار فعلا امضای ۲ سند همکاری درباره خط انتقال سوخت و ساخت نیروگاه برای ترکیه است که ظرف روزهای آینده قطعا قراردادهای بیشتری در زمینه همکاری‌های اقتصادی و تجاری بین ۲ طرف امضا خواهد شد که محور عمده آنها صادرات مواد غذایی از سوی ترکیه و در عوض اعزام سیل توریست‌های روسی به ترکیه خواهد بود.

✽چاووش اوغلو: خطر برای غرب!

اما وزیر خارجه ترکیه پس از این دیدار، دلیل خطر از دست دادن ترکیه برای غرب را برشمرد. مولود چاووش اوغلو در مصاحبه‌ای با

خبرگزاری رسمی این کشور (آناتولی) بیان داشت: «روند بهبود روابط ترکیه با روسیه به معنای ارسال یک پیام برای غرب نیست. اگر غرب ترکیه را از دست می‌دهد در ارتباط با روسیه، چین یا جهان اسلام نیست بلکه به خاطر اشتباهات خودش است.» به گفته او، اتحادیه اروپایی در حال ارتکاب اشتباهات جدی در واکنش به کودتای نافرجام ترکیه است و در نتیجه در حال از دست دادن حمایت برای عضویت در اتحادیه اروپایی از سوی شهروندان ترکیه است. او ادامه داد: «تسوفانه اتحادیه اروپایی در حال انجام اشتباهات جدی است. آنها در امتحان پس از کودتای نظامی ترکیه، رد شده‌اند. میزان حمایت مردم ترکیه از عضویت در اتحادیه اروپایی که زمانی به بیش از ۵۰ درصد می‌رسید، اکنون تصور می‌کنم به زیر ۲۰ درصد رسیده است». به نظر می‌رسد چاووش اوغلو با این حرف‌ها در واقع بیش از آنکه واکنش آمریکا و اروپا به روند بازداشت‌ها و تسویه‌ها یا کودتای غیر نظامی اردوغان پس از کودتای نظامی نافرجام گولنی‌ها را مورد انتقاد قرار دهد به اصل دست داشتن آمریکا و متحدان غربی‌اش در خود کودتا کنایه می‌زند. اما اگر این حرف‌های وزیر خارجه ترکیه را نوعی مانور دیپلماتیک بدانیم، توضیحات متعاقبش درباره اتحاد مسکو و آنکارا بر سر مساله سوریه دیگر نه تعارف بلکه حاکی از چشم‌انداز راهبردی نوین ترکیه پس از کودتاست. او اعلام کرد ترکیه و روسیه در مساله سوریه در یک صفحه مشترک قرار دارند و یکی از هدف‌های سفر او و هیات‌های امنیتی ترکیه همراه اردوغان به سنت‌پترزبورگ، مذاکرات جدی برای رسیدن به توافق درباره کاراز شام است.

سندی دیگر برای اثبات همکاری آمریکا با تروریست‌ها

داعش توسط بلک‌واتر آموزش دیده است

آموزش مبارزه با تروریسم در آمریکا و تاجیکستان مشارکت کرده بود. خالیموف در کلیپی دیگر به زبان روسی می‌گوید: «خوک‌های آمریکایی گوش کنید! من ۳

بار به آمریکا رفته‌ام و دیدم که چگونه نیروهای خود را برای کشتن مسلمانان آموزش می‌دهید. ما بزودی به خانه‌های شما خواهیم آمد و شما را خواهیم کشت». سوال اینجاست که کدام آموزش نظامی ۱۱ سال طول کشیده است و افراد تحت آموزش چه چیزهایی فرامی‌گیرند؟! بی‌شک داعش تجهیزات نظامی به ارزش میلیاردها دلار از آمریکا برای اجرای دستورات اربابش دریافت کرده است تا اراضی تحت تصرف خود را در کشورهای عربی با وجود داعیه حملات هوایی غرب به مواضع این گروه تروریستی توسعه بدهد. این کلیپ و اسناد درزیافته دیگر این واقعیت را مسودر تایید قرار می‌دهد که داعش دست‌پرورده آمریکاست.

ماهه خود بر یمن را نیز افزایش داده و علاوه بر بستن راه‌های دریایی روی کشتی‌های سازمان‌های خیریه و امدادرسان، حریم هوایی یمن و فرودگاه‌های این کشور از جمله فرودگاه صنعا را نیز روی هر گونه پرواز اعم از بین‌المللی یا امدادرسانی بسته است. یک سازمان حقوقی مستقل در اوایل هفته اعلام کرد در حمله ائتلاف عربی به یمن بیش از ۹۷۲۲ غیر نظامی از جمله ۲۲۶۰ کودک و ۱۶۷۷ زن کشته شده و همچنین ۱۷ هزار و ۲۵۶ تن از جمله ۲۰۳۰ کودک و ۱۷۳۷ زن از آغاز این حملات در ۲۶ مارس سال گذشته میلادی زخمی شده‌اند. همزمان صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل (یونیسف) تأکید کرد درباره کشته شدن ۱۱۲۱ کودک و زخمی شدن ۱۶۵۰ تن دیگر از زمان آغاز حملات ائتلاف سعودی تحقیق کرده است.

تأکید اسکاتلند بر جدایی از انگلیس

وزیر اول اسکاتلند در گفت‌وگو با یک رسانه آلمانی بعدا از همه‌پرسی خروج انگلیس از اتحادیه اروپایی دوباره مساله استقلال و جدایی اسکاتلند را مطرح کرد و گفت: این یکی از گزینه‌هاست که ما یک کشور مستقل شویم تا همچنان عضو اتحادیه اروپایی باقی بمانیم. نیکولا استورجن برگزاری یک همه‌پرسی مجدد برای استقلال اسکاتلند از انگلیس را بعید ندانست.

تشدید تدابیر امنیتی در آلمان

در پی حملات تروریستی در آنسباخ و وورتسبورگ، آلمان تدابیر امنیتی را تشدید می‌کند. وزیر کشور آلمان قصد دارد امروز قوانین ضد تروریسم جدید را اعلام کند. از جمله این‌مورد ممنوعیت استفاده از روبند است. روزنامه «کنتر اشتات آنسبایگر» بنا بر اطلاعاتی که از منابع دولتی به دست آورده است نوشت: درباره مقررات پناهجویان هم به مواردی اشاره می‌شود. در هفته‌های گذشته موارد متعددی از ناآرامی در آلمان گزارش شده است. این موارد اگر چه همگی تروریستی نبودند اما در حملات آنسباخ و وورتسبورگ به مرگ شماری منجر شد.

فرا سربرازان آمریکایی

از دست داعشی در افغانستان

آمریکا اعتراف کرد تسلیحات و مهمات سربرازان آمریکایی در افغانستان که به دلیل به خطر افتادن موقعیت آنها، جا مانده بود، توسط داعش تصرف شده است. نیروهای داعش در افغانستان، عکس‌هایی از تجهیزات مانند یک پرتاب‌کننده موشک، نارنجک، مهمات، کارت‌های شناسایی، یک رادیوی رمزگذاری شده و دیگر مهماتی که تصرف کرده‌اند، منتشر کردند. سخنگوی ارتش آمریکا گفت: این اتفاق حین درگیری در استان ننگرهار در شرق افغانستان در ماه ژوئیه رخ داد که در این عملیات ۶ نفر از نیروهای ویژه زخمی شدند.

کاهش سطح حضور دیپلماتیک

عربستان در لبنان

برخی منابع خبری پیش‌بینی کردند عربستان به دلایل متعدد سیاسی، امنیتی و منطقه‌ای سطح حضور دیپلماتیک خود را در لبنان کاهش می‌دهد و سفیر کنونی این کشور که در ریاض بسر می‌برد به بیروت باز نمی‌گردد. عده‌ای دیگر نیز با اشاره به ابضاع آرام کنونی در لبنان مدعی شدند «علی عوض عسیری» پس از پایان مرخصی خود به بیروت بازگشته و پس از آن جانشین وی مشخص خواهد شد. سفارت عربستان در لبنان نیز از هر گونه واکنشی که این موضوع را تایید یا رد کند امتناع کرده است.

جهان لاتین

نزدیک به دوسوم ستانورها دادگاهی شدن رئیس‌جمهور معلق برزیل را تایید کردند

روסף رفتنی است

در روزهایی که قهرمانان ورزشی جهان در حال تقلا برای کسب مدال و افتخار در المپیک هستند، دیلما روسف نیز ماراتن سیاسی دشواری برای بقا در پست ریاست‌جمهوری برزیل دارد. در حالی که او ۴ ماه است به اتهام سوءاستفاده از بودجه عمومی با رای سنای برزیل از کار معلق شده تا دادگاه درباره‌اش تحقیق کند اما مخالفان گسترده‌اش در این مدت بیسکار ننشسته‌اند و صبح دیروز در رای‌گیری مقدماتی مجلس سنا تقریبا به هدف خود برای برکناری قطعی او نزدیک شدند. قرار است رای‌گیری نهایی در پایان رقابت‌های المپیک در اواخر ماه جاری میلادی(اگوست) در مجلس عوام انجام شود اما روز چهارشنبه در مناظره‌ای که در صحن مجلس سنا برگزار شد ۵۹ سناتور در مقابل ۲۱ سناتور بار دیگر به دادگاهی شدن روسف رای موافق دادند که بدین ترتیب تنها با مجاب کردن ۲ سناتور دیگر

طی ۲ هفته آینده، مخالفان روسف به رهبری میشل تمر، معاون سابقش که در حال حاضر به عنوان سرپرست ریاست‌جمهوری به جای او تکیه زده، می‌توانند نخستین رئیس‌جمهور زن برزیل را برکنار کنند. او متهم است که در آستانه برگزاری انتخابات سراسری ۲۰۱۴ که برای دومین دور او را به ریاست‌جمهوری رساند با تخطی از قانون بودجه، هزینه‌های دولتی را در راستای فعالیت تبلیغاتی خود افزایش داده و به دستکاری در آمار دولتی مبادرت ورزیده است. اما خود او معتقد است که چنین ترفندهایی در دولت‌های قبلی نیز مرسوم بوده و فراخوان دادگاهی شدن و استیضاحش را غیرقانونی و کودتایی دانسته که با توطئه مخالفشش و تحت مدیریت آمریکا آغاز شده است.